

Vg3-/ opplæring i bedrift - vei- og veivedlikeholds faget (Utkast)

Læreplankode: VOV3-01

Status: Gruppens utkast til høring

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Veidrift- og veivedlikeholds faget handler om drift og vedlikehold av offentlige og private veger. Gjennom en praktisk og variert opplæring i bedrift, skal den enkelte få et godt grunnlag for å utføre jobben på statlige, kommunale og private veier.

Veidrift og vedlikeholds faget skal bidra til å utvikle og fornye samfunnet sitt behov for vedlikehold på veger og annen infrastruktur. Gjennom kritisk tenking skal faget bidra til at lærlingene i arbeidet ser sammenhengen mellom ressursbruk i dag og behovet for å ta vare på ressurser for framtidige generasjoner.

Kjerneelementer

Helse miljø og sikkerhet

Helse, miljø og sikkerhet i vei- og veivedlikeholds faget handler om å gjøre en systematisk gjennomgang av ulike arbeidsoppgaver i forkant og under arbeid. Kjerneelementet bidrar til å arbeide etter lover og forskrifter og ta ansvar for eget og andres psykososiale arbeidsmiljø. Ergonomi, ytre miljø og håndtering av avfall er vesentlig i kjerneelementet.

Kontroll av veier

Kontroll av veier i vei- og veivedlikeholds faget handler om drift og vedlikehold av vegnettet hele året. Kontroll av veier utføres ved bruk av teknologiske programmer. Kjerneelementet bidrar til kontraktsforståelse, kontroll og dokumentasjon. Å ivareta økonomiske og miljømessig forhold knyttet til drifts- og vedlikeholdsoppgaver er vesentlig i kjerneelementet.

Vedlikehold av vei

Vedlikehold av vei i vei- og vedlikeholds faget handler om å følge prosessstyrte kontrakter, og dokumentere og rapportere feil. Kjerneelementet innebærer å dokumentere, utføre og rapportere arbeidsprosesser og vurdere faglige løsninger. Dokumentere og kvalitetssikre arbeidet ved hjelp av digitale programmer og verktøy er vesentlig i kjerneelementet.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

Folkehelsemestring i Veidrifts og vedlikeholdsfaget handler om ergonomi, kosthold og mestring av krav i arbeidslivet.

Demokrati og medborgerskap

Demokrati og medborgerskap i Veidrift og vedlikeholdsfaget handler om tre parts samarbeidet der arbeidsgiver, arbeidstaker og myndigheter jobber sammen for å utvikle et bedre arbeidsliv der plikter og rettigheter er en gjensidig forpliktelse.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling i Veidrift og vedlikeholdsfaget handler om valg av arbeidsutstyr, arbeidsmaskiner som gir energieffektive og bærekraftige resultater. Hensynet til helse, miljø og sikkerhet skal prege yrkesutøvelsen.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Å kunne uttrykke seg muntlig i Veidrift- og veivedlikeholdsfaget innebærer å kommunisere med kollegaer, leverandører og andre samarbeidspartnere. I tillegg vil det si å diskutere og vurdere faglige løsninger og arbeidsprosesser.

Å kunne skrive

Å kunne uttrykke seg skriftlig i Veidrift- og veivedlikeholdsfaget innebærer å kommunisere med kollegaer, leverandører og andre samarbeidspartnere. Det innebærer også å kunne dokumentere og rapportere arbeidsprosesser frem til det ferdige produktet. I tillegg vil det si å diskutere og vurdere faglige løsninger og arbeidsprosesser.

Å kunne lese

Å kunne lese i Veidrift- og veivedlikeholdsfaget innebærer å kunne forstå skriftlige tekster i forbindelse med faglitteratur, tegninger, regelverk, instruksjonsbok, produktdatablader og standarder.

Å kunne regne

Å kunne regne i Veidrift- og veivedlikeholdsfaget innebærer å kunne sette opp kalkyle og kostnader på arbeid som skal utføres. Lærlingen må også kunne regne i forbindelse med bruk av målestokk og måle og regne ut vinkler og fall knyttet til anleggskonstruksjoner. Regneferdigheter er nødvendig i innstilling av maskiner, utstyr og beregning av blandingsforhold i væsker og kjemikalier.

Digitale ferdigheter

Å kunne bruke digitale verktøy i Veidrift- og veivedlikeholdsfaget innebærer å bruke moderne verktøy og måleutstyr i samband med planlegging, produksjon, dokumentasjon, kvalitetssikring og kommunikasjon. Det vil også si å bruke digitale verktøy til måling, utregning og føring av sjekklister i sammenheng med kvalitetssikring av arbeidet.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål veidrift - og veivedlikeholds faget

Lærlingen skal kunne:

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- følge drifts og vedlikeholdskontrakter etter gitte prosesser
- gjennomføre inspeksjonsrutiner på veinettet og loggføre funn
- drifte og vedlikeholde kulverter, tunneler, bruer og andre konstruksjoner i henhold til kontrakt
- drifte og vedlikeholde skilt og fundament i henhold til kontrakt
- merke veier etter gjeldene regelverk
- tolke metrologiske forhold, og gjennomføre tiltak i forhold til friksjon på veien
- montere, drifte og vedlikehold veirekkverk i ulike materialer, i henhold til gjeldende regelverk
- planlegge arbeidsoppgaver etter krav, beskrivelse, tegninger, beregne arealer, og beregne produktenes volumer og vekt
- kontrollere, dokumentere og vurdere arbeidet
- utføre arbeidsvarsling i henhold til arbeidsvarslingplaner og håndbøker
- drifte og vedlikeholde veidekker i henhold til kontrakt
- drifte og vedlikeholde grøntarealer i henhold til kontrakt
- drifte og vedlikeholde grøfter, stikkrenner, kummer, sandfang i.h.t til gjeldende regelverk og håndbøker
- vurdere risiko og arbeide i samsvar med krav til helse, miljø og sikkerhet
- bruke og vedlikeholde maskiner og utstyr
- kildesortere, håndtere avfall og lagre spesialavfall i samsvar med gjeldende regelverk
- kommunisere med kollegaer og andre yrkesgrupper, vei eier og kunder
- bruke ny teknologi på maskiner, utstyr og måleverktøy

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal fremme læring.

Undervisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i Veidrift - og veivedlikeholdsfage når de bruker kunnskaper ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget. Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktør og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i Veidrift - og veivedlikeholdsfage. Lærlingen skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de får til, og få mulighet til å reflektere over faglig utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at lærlingen kan bruke rådene for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Opplæringen i Veidrift - og veivedlikeholds faget skal avsluttes med en fagprøve. Alle skal opp til fagprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor 3 dager.